

Átadták az ötszázadik motorvonatot

A Ganz-MÁVAG-ban szerdán átadták a Masinimport Külkereskedelmi Egyesülés képviselőinek a szovjet vasutak részére gyártott ötszázadik motorvonatot. A felszabadulás óta a Szovjetunióknak átadott 500 motorvonat összesen 1917 kocsiból áll, a motorok összteljesítménye eléri a 700 ezer lóerőt. A Ganz-MÁVAG-vezetők már a Szovjetunió egész területén népszerűek, a közép-ázsiai sivatagi területeken ugyanúgy, mint a sarkkörön túli tájakon.

A négyrészes vonatok szállítása a következő években is folytatódik, de már folyamatban van a magyar-szovjet-csehszlovák kooperációban gyártandó újfajta, Diesel-villamos erőátvitelű, hatrészes motorvonat tervezése.

Nyomdaipar

Az ötödik ötéves tervben 5,5 milliárd forintot költenek a nyomdaipar fejlesztésére. A Szikra Lapnyomda új ofset-üzemének alapozási munkálatai már megkezdődtek.

Országgyűlési bizottságok ülése

A Honvédelmi és a Belügyminisztérium 1976-os költségvetésének felhasználásáról, illetve az 1977. évi költségvetési előirányzat-tervezetéről tárgyalt a Parlamentben — Mórocz Lajos vezérőrnagy elnökletével — az országgyűlés honvédelmi bizottsága.

A bizottság a napirendi témák megvitatása után úgy határozott, hogy mind a honvédelmi, mind a belügyi tárgca jövő évi költségvetését az országgyűlésnek elfogadásra javasolja.

Az idén — a már rendelkezésre álló, illetőleg számlált adatok szerint — a mezőgazdaság termelése mintegy 120—125 milliárd forint körül alakul. Ez azt jelenti, hogy némi elmaradás várható az előirányzat teljesítésétől. Az 1977. évi költségvetési tervezet a mezőgazdaság egyes ágazatainak fejlesztésére az idejéhez képest a termelés 7—8 százalékos növelésével számol. E két gondolat állott a középpontjában annak a tanácskozásnak, amelyen csütörtökön az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága elemezte a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium, valamint az Országos Vízügyi Hivatal

1977. évi költségvetésének tervezetét.

Dr. Belák Sándor elnök vezetésével ülésezett a bizottság. A napirendi témákról készített írásos jelentésekhez kapcsolódóan dr. Romány Pál mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter és dr. Gergely István államtitkár, az Országos Vízügyi Hivatal elnöke adott tájékoztatást, válaszolt a képviselők kérdéseire, észrevételeire.

Kormányzatunk kiemelt gondossággal kezeli az oktatás, a művészet, a közművelődés ügyét, az e célra fordítandó összegek mintegy 8 százalékkal emelkednek a jövő évben — így lehetne összegezni az országgyűlés kulturális bizottságának szerdai ülésén elhangzottakat. Az ülésen dr. Ortutay Gyula elnök, részt vett dr. Orbán László, az Országos Közművelődési Tanács elnöke és Madarasi Attila pénzügyi államtitkár. A napirenden az oktatási és a kulturális tárgca, az Akadémia, az országos testnevelési és sporthivatal, a rádió és a televízió 1977-es, tervezett költségvetése szerepelt. A költségvetési irányzatot a kulturális bizottság elfogadta.

A termelési agitáció eredményei és gondjai Szegeden

A mikor a szegedi üzemi pártszervezetek a termelési agitáció helyzetét értékelik, általában szem előtt tartják, mit mond erről a XI. pártkongresszus határozata: hitelesen mutassa be eredményeinket, fokozottabban járuljon hozzá a munka, az alkotó tevékenység társadalmi tekintélyének növekedéséhez. Az MSZMP Szeged városi végrehajtó bizottsága tegnapi ülésén megállapította, hogy a legtöbb gyárban a pártszervezet agitációs módszerekkel és eszközökkel is segítette a termelés szervezését. A sajátos helyi adottságoknak megfelelő tennivalókat a cselekvési programban rögzítették, s kiemelten fontos szerepet szántak neki. Az agitáció céljaként a hatékonyabb termelést, az export fokozását, a munkaerő-gazdálkodás javítását, az ésszerű takarékoskosságot, a jobb szervezethez stb. jelölték meg. Ezt csinálták az újszegedi szövőgyárban, a húspárral vállalatnál, a textilművekben, a papírkafeldolgozóban, az Universal ktsz-ben és még jó néhány üzemben.

Az év első kilenc hónapjának gazdasági eredményei alapján vizsgálva az agitáció hatékonyságát, jó minősítést kell rá adni. A politikai tömegmunka keretében, párt- és tömegszervezeti oktatásban, politikai vitakörökben, üzemi újságokban ismertették és fogadtatták el a párt gazdasági céljait. Jelentős dolog, hogy a lakosság bizalma nem csökkent gazdasági és életszínvonal-politikánk iránt akkor sem, amikor bizonyos áremelkedéseket kényszerültünk bevezetni, és előre nem látott nehézségek mutatkoztak a zöldség- és gyümölcsellátásban. A gondos előkészítés és tájékoztatás, a gazdasági gondok kendőzeten fölírása, a tennivalók sokoldalú magyarázata találkozott a dolgozók megértésével. Jelentős segítséget jelentett az is, hogy a közgazdasági ismeretek terjedése révén mind többen összefüggéseiben vizsgálták a problémákat.

Összességében tehát nem rossz a kép. Természetesen azonban, hogy az eredmények áttételesen születtek meg, azaz zökkenők is előfordultak. Amikor a mennyiség helyett a hatékonyság fokozását, a minőség javítását kezdte sürgetni az agitáció, a sokrétűség követelménye gyakran papíron maradt, főleg módszertani tapasztalatlan-ság miatt. Bizonytalanság tükröződött a szocialista munkaversenyben is: a brigádok és az egyes emberek például nem mindig tudták, hogy nekik pontosan milyen feladatot kell vállalniuk a vállalati export-terv teljesítéséből. Olykor a takarékoskossággal kapcsolatos tennivalók elosztásával is nehézségek mutatkoztak. A munka minőségének javítását gátolja, hogy a munkások jelentős része nem ismeri az általa gyártott termékek értékét, több mint a fele pedig nincs tisztában a selejtből adódó veszteség nagyságával. A termelés elszámolása vállalati szinten, forintban történik, a munkahelyen ezzel szemben (egyéni és csoportverseny) rendszerint százalékokban, illetve valamilyen mutató szerint. E kettősség miatt az agitáció során nem mindig értik és érzékelik a dolgozók a maguk tevékenységének vállalati hasznát, illetve a hibás munkából eredő vállalati veszteséget. Mint kiderült, a kábelgyárban és az Universal Ktsz-ben a megkérdőjelezett dolgozóknak csupán 30 százaléka ismeri saját munkájának értékét.

Problémák vannak a termelési agitáció

ügynevezett emberközpontúsága körül is, jelentős részben az értékelési rendszer hiányosságai miatt. Másrészt zavarok esetén (anyag-, alkatrész-, munkaerőhiány, gyors profilváltás stb.) az agitáció sablonossá, sőt gyakran hatástalanná válik. A mit, mennyiért, hogyan, milyen, miből, mennyiért szempont nem érvényesül a személyes eszmecsere alkalmával. A különféle fórumokon állandó szerepet kapott a termelési agitáció, a hiba csak az, hogy gyakran nem érvel, hanem csak kijelent. De az érvek sem mindig kapcsolódnak az emberek mindennapi tapasztalataihoz: a sokoldalú, gondolatébresztő magyarázat helyett inkább azt ismételték, hogy „azt lehet elosztani, amit megtermelünk”. A tapasztalatok szerint tehát a sajátos gazdasági problémákat általában nem sikerül „emberközeli” hozni, illetve az öntevékenység serkentése, a felelősségérzet fölkelése igenesek elmarad. Ennek egyik oka valószínűleg az, hogy kevés az egyéni beszélgetés, amely pedig a meggyőzésnek elég jól bevált módszere.

Hogy milyen a termelési agitáció színvonala, az függ az üzemi demokrácia fejlettségétől is. Vagyis, amilyen mértékben igénylik a dolgozók részvételét a tervezésben, az ellenőrzésben, az eredményalakulásban, olyan a kollektíva viszonya a megvalósítandó feladathoz. Sok nehézséget okoz még a javaslatok érvényesülése: a termelési tanácskozásokon fölvetett kérdésekre ugyanis a munkások csak részben kapnak kielégítő választ. Sokak szerint, viszont a válasz nem marad ugyan el, az intézkedés azonban annál inkább. A megváltozott gazdasági körülményekhez igazodó versenyfeladatok még nem tükröződnek eléggé a kollektív szerződésben: kevés például a minőség javítására, a DH-rendszerre való áttérésre, el- elmarad az anyag- és energiamegtakarítás pénzbeli elismerése. Sajnos, a szemléltető agitáció színvonala is visszaesett, formája, esztétikai hatása, mozgósító ereje gyenge, s lassan követi a termelési problémákat.

Nem könnyű dolog „típetek” adni az említett fogyatékok radikális megszüntetéséhez. A Szeged városi pártbizottság természetesen állandóan szemmel tartja az üzemi termelési agitációt is: megadja a tennivalók fő irányát, gondoskodik a jó tapasztalatok elterjesztéséről, illetve arról, hogy a pártszervezetek megismerhessék a bevált, korszerű módszereket. Az persze magától értetődik, hogy a kommunistáknak együtt kell működniük a gazdasági vezetőkkel, a társadalmi és tömegszervezeti aktivistákkal. Legfontosabb a differenciált, emberhez szóló agitációs programok és módszerek kidolgozása az 1977-es esztendőre, továbbá az eddignél jobb munkaértékelési rendszer bevezetése. S mivel a leghatékonyabbnak ígérkező intézkedések is csak annyit érnek, amennyi megvalósul belőlük, elengedhetetlen a következetes ellenőrzés: a javaslatokra adott válaszokat követi-e intézkedés, megszervezik-e az üzemek közötti tapasztalatcserét, törődnek-e a szemléltető agitáció frissítésével és így tovább. Csodaszereket nincsenek, de lelkiismeretes kommunista munkával bizonyosan tovább növelhető a dolgozók felelősségérzete, illetve lényegesen fejleszhető tulajdonosi szemlélete.

Rekord — hegedűgyártásban

Tervteljesítés gondokkal

A Szegedi Hangszergyár teljesítette 1976. évi tervét. Ez a tény arra engedne következtetni: minden esetleges probléma csak másodrendű lehet, hiszen a célt elérték.

— Teljesítettük éves tervünket, de nagyon nehezen — mondja Kakuszi László főkönyvelő. — A hangszergyártás technológiájában 91 százalék kézi művelet, kapacitásgondjaink tehát nem a gépesítés, hanem az élőmunka területén keresendők. A sok helyen „dühöngő” munkaerőhiány nálunk is téma, de nagyjából tartani tudtuk a tavalyi szintet. A gondot az utánpótlás jelenti: nemigen jönnek a fiatalok.

— Mivel a gyár nagyrészen vonóhangszereket állít elő, sok függ a faanyag-ellátástól — szól közbe Sebők István műszaki vezető. — Annak ellenére, hogy az idén rekordmennyiséget, 8600 hegedűt gyártottunk, s a 2400 cselló, a 300 nagybőgő, a 6000 citera egyaránt 8—10 százalékkal több a tavalyinál, a fenyő és a jávör beszerzése idén nagyon nehéz volt. Úgy próbálunk segíteni magunkon, hogy például a citerák gyártásához szükséges jávör helyett kőrist és rétegelt jemezt igyekszünk felhasználni, s ahol lehet, a rönkszállítást fűrészáruval váltjuk fel. Külön szerencse, hogy az alapanyagárak emelkedése megterül az exportban, melynek aránya 84 százalék: termékeink keresettek a világpiacon.

A gyár idei termelési értéke 16 és fél millió forint, ebből az egy munkásra eső termelékenységi mutató 113 ezer forint, a tavalyi 102,6 ezerrel szemben tehát jó tíz százalékos az emelkedés. Köszönhető ez a korszerűbb, nagyobb értékű termékek iránti növekvő keresletnek, bizonyos technológiai előírások fejlesztésének (például az átfutási idők rövidítéseinek), általában a munka intenzitásának és kielégítő szervezethez. Belsőszínterületünk is 5—6 százalékkal

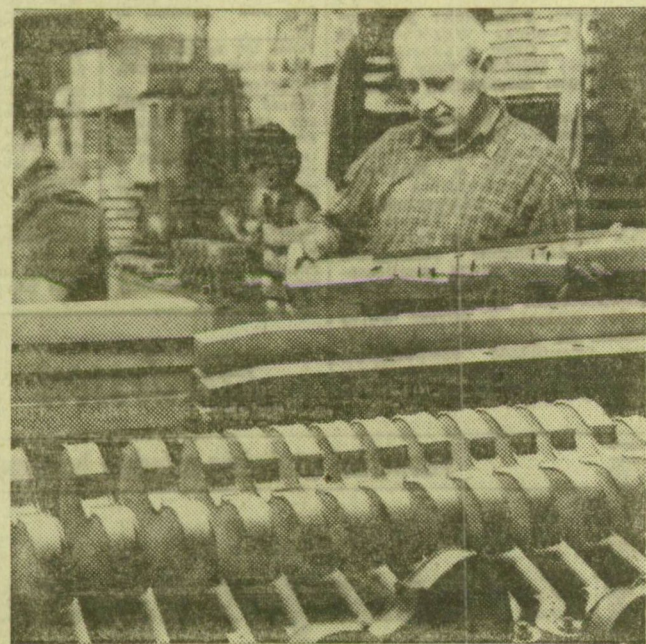
emelkedett a múlt évihez képest, várhatóan 30 ezer forint lesz az évi egy főre jutó átlagbér.

— Mindent összegezve, az 1976-os év végső soron legalább jó és legalább olyan „rossz” volt, mint az eddigiek — mondotta Kakuszi László. — A minőségi munka, a termékösztétel és a választék terén feltétlenül előre lépett a hangszergyár, az export is 12 százalékkal

emelkedett. Nem volt könnyű dolgunk, de végtére is a népgazdasági számokra fontos előírásokat teljesítettük.

Valóban, ez a leglényegesebb. De talán később nem árt másképp körülnézni a Szegedi Hangszergyár háztáján: munkájuk igényessége és szépsége megérdemli, hogy saját belső gondjaira is az eddignél jobban figyeljünk.

D. L.

Faragó Sándor a hegedűket és a citerákat ellenőrzi

Idegenforgalmunk

Idegenforgalmunk helyzetéről, feladatairól tartott szerdán sajtótájékoztatót Szurdi István, az Országos Idegenforgalmi Tanács elnöke, az OIT tanácstermében. Elmondta, az idei év különösen kedvezően alakult, 1976 első tíz hónapjában csaknem 9 millió külföldi látogatót az országba, 4 százalékkal több, mint egy évvel korábban. A legtöbben az elmúlt évekhez hasonlóan Csehszlovákiából és Jugoszláviából, illetve Ausztriából és az NSZK-ból jöttek. Némileg visszaesett azonban az olasz forgalom, de növekedett a lengyel

turisták száma. Október végéig megközelítően annyi magyar állampolgár utazott külföldre, mint tavaly az egész év során, 3,3 millió.

Az idén jelentősen bővült a szállodai kapacitás is, 1050 szállodai férőhely létesült, többek között a hévízi Termál Hotel, az Avar Szállót Mátrafüreden és a Pannónia Szállót Pécsen adták át az idegenforgalomnak. A tervek ismertetésével Szurdi István elmondta, hogy 1977-ben újabb szállodákkal gazdagodik turiz-

Tovább egyszerűsítik az útlevelel ügyintézését

A szocialista országokkal az utazási forgalom évről évre jelentős mértékben növekszik. Az utazások könnyítése érdekében a belügyminiszter — most kiadott rendeletével — további egyszerűsítette az útlevelel ügyintézését. Esze-

1977. január 1-től egységesen a járási, városi és Budapestben a kerületi rendőrkapitányságok intézik a Bolgár Népköztársaságba, a

Csehszlovák Szocialista Köztársaságba, a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaságba, a Lengyel Népköztársaságba, a Német Demokratikus Köztársaságba, a Román Szocialista Köztársaságba és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségébe szóló útlevelel és a kiutazási engedélyek kiadását. Ennek megfelelően a fenti országokba való utazásra szóló útlevelel és kiutazási engedély iránti kérelmeket magánutazás esetén az állandó lakhely, szolgálati utazás esetén pedig az utaztató szerv székhelye szerinti illetékes rendőrkapitányságon kell benyújtani.

Az útlevelel vagy kiutazási engedély iránti kérelemhez a posta egységes új kérvényformához fordulni kell, melyek a postahivatalokban vásárolhatók meg. Átmenetileg továbbra is árusítja a posta a korábban használatban lévő 150 és 100 forintos illetékbélyeggel nyomott kérvényeket is, melyek a Bolgár Népköztársaságba, a Csehszlovák Szocialista Köztársaságba, a

Lengyel Népköztársaságba, a Német Demokratikus Köztársaságba és a Román Szocialista Köztársaságba útlevelel, illetve kiutazási engedélykérelemhez használhatók fel.

A Bolgár Népköztársaságban, a Csehszlovák Szocialista Köztársaságban, a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaságban, a Lengyel Népköztársaságban, a Német Demokratikus Köztársaságban, a Román Szocialista Köztársaságban és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségében élő, konzuli útlevelel rendelkező magyar állampolgárok 1977. január elsejétől az érvényes konzuli útlevelelük birtokában, külön engedély nélkül utazhatnak be a Magyar Népköztársaság területére. További könnyítés számukra, hogy a 30 napnál nem hosszabb magyarországi tartózkodásuk esetén nem kell bejelentkezniük. A 30. napot követő 24 órán belül az ideiglenes lakcímüket be kell jelenteniük az illetékes rendőrkapitányságon, illetve a rendőrsőn.